



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobce: **Y. A., X**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, odbor azylové a migrační politiky, pošt. schr. 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2011 č.j. OAM-182/LE-PA03-PA03-2010, evidenční číslo: X,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl žádost žalobce o prodloužení doplňkové ochrany udělené podle § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) pro existenci důvodu podle § 17a odst. 1 písm. a) tohoto zákona.

Žalobce namítá, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s ustanoveními § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu a § 17a odst. 1 písm. a), § 14a a § 53a odst. 4 zákona o azylu. Dovolává se rovněž čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť mu v případě návratu do země původu hrozí nelidské a ponižující zacházení. Rozhodnutí považuje za nezákonné, nepřiměřené, nepřezkoumatelné a nesprávné. Žalobce připomíná, že doplňková ochrana mu byla udělena, neboť nebylo možné vyloučit, že by v případě návratu do země původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy v souvislostmi s událostmi, které gradovaly ozbrojenými srážkami, jejichž dopad na život žalobce nešlo předvídat. Důvodem k neprodloužení doplňkové ochrany by mohlo být jen zklidnění situace v takové míře, že by již zmíněné nebezpečí vážné újmy nehrozilo. V této souvislosti poukazuje na rozhodnutí, kde sám žalovaný uvádí, že situace není stabilní a etnické nepokoje mají trvalý charakter a dokonce hrozí jejich eskalace. Žalobce zdůraznil, že stabilizace v oblasti Oše ani v zemi prokázána nebyla.

Žalobce namítá, že závěr žalovaného nebyl náležitě odůvodněn, zjištěný skutkový stav je nedostatečný a hodnocení správního orgánu nekoresponduje s dostupnými informacemi. Uvádí, že správní orgán se nezabýval tím, jaký dopad by mohlo mít trestní stíhání za údajné vraždy Uzbeků na žalobce. Případy porušování lidských práv ze strany policie a soudních orgánů nejsou ojedinělé a to nejen v případě uzbecké menšiny. Žalobce se obává toho, že bude vystaven týrání nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení ze strany policie, která hledá obětní beránky, které bude možno obvinít z vražd Uzbeků v Oši. Dále uvádí, že násilí policie, páchané na Uzbecích, může být použito i proti Kyrgyzům. Žalobce se obává také tlaku, který by mohl na policii vyvíjet Chasan, který k tomu má dostatečný vliv a jmění. Proti činnosti policie pak není dovolání, jelikož žaloby nejsou řádně prošetřovány a justice je pod vlivem korupce.

Žalovaný odmítá oprávněnost žaloby a naopak má za to, že rozhodnutí bylo vydáno plně v souladu se zákonem a řádně odůvodněno. K námitkám uvedeným v žalobě žalovaný uvedl, že žalobci byla udělena mezinárodní ochrana formou doplňkové ochrany na dobu 12 měsíců, a to z důvodu hrozícího nebezpečí vážné újmy v zemi, jejíž je státním občanem. Dne 4. 11. 2011 požádal jmenovaný o prodloužení doplňkové ochrany. Podle ustanovení § 17a odst. 1 písm. a) zákona o azylu se doplňková ochrana, udělená podle § 14a cit. zákona, odejme, pokud okolnosti, které vedly k udělení doplňkové ochrany, zanikly nebo se změnily do té míry, že již doplňkové ochrany není zapotřebí. Žalovaný má za to, že shromáždil v rámci správního řízení aktuální, věrohodné a na případ žalobce vztažitelné informace o jeho zemi původu. Tyto informace, v konfrontaci s výpovědí žalobce, vedly správní orgán k odůvodněnému závěru, že důvody, pro něž byla udělena doplňková ochrana, již nejsou dány, tj. doplňkové ochrany již není, vzhledem ke změně poměrů v zemi původu žalobce, zapotřebí. Z podkladů pro rozhodování jednoznačně vyplynulo, že v místě, kde žalobce pobýval, se občanům jeho národnosti nedějí žádná příkoří a navíc se může vnitřně přesídlit do oblasti, v níž bez problémů žil před odchodem z vlasti. Jeho obavy z následků trestné činnosti vůči uzbecké menšině považuje za neodůvodněné, neboť stojí pouze na domněnkách, vyvrácených informačními zdroji, použitými ve správním rozhodnutí. Připomněl, že doplňková ochrana neslouží jako prostředek zabránění právního postihu v domovské zemi za objektivně prokázanou (i výpovědí žalobce) kriminální činnost. Žalovaný poukázal na informace o zemi původu, z nichž vyplývá, že problémy při trestním postihu se mohou týkat některých etnických Uzbeků, nikoliv ale Kyrgyzů. Podle žalovaného žalobce neunesl svou část důkazního břemene, tzn. neprokázal důvodnost svých obav z možné hrozící vážné újmy v případě návratu do země původu. Má za to, že ze zjištěného stavu věci oprávněně dovodil, že žalobci takové nebezpečí vážné újmy ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu nehrozí. Z tohoto důvodu bylo rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce o prodloužení doplňkové ochrany a její neprodloužení pro existenci důvodu uvedeného v ustanovení § 17a odst. 1 písm. a) zákona o azylu.

Při jednání soudu žalobce uvedl, že při výslechu byl správním orgánem vyzván, aby ve lhůtě 15 dnů předložil další důkazy. Tuto lhůtu nemohl dodržet, protože s rodinou má kontakt pouze tehdy, kdy mu sami zavolají. V současné době však má důkaz o tom, že jeho bratr byl vyslýchán, byl dotazován, kde žalobce je a na policii viděl fotografii, která svědčí o tom, že je po něm vyhlášeno pátrání. Jako důkaz do spisu založil kopie fotografií.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání v rozsahu tvrzených důvodů nezákonnosti, kterým je vázán a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Ze správního spisu vyplynulo, že rozhodnutím č.j. OAM-182/LE-PA03-PA03-2010 ze dne 4. 11. 2010 žalovaný udělil žalobci na dobu 12-ti měsíců doplňkovou ochranu dle § 14a zákona o azylu, a to z důvodu hrozícího nebezpečí vážné újmy v zemi, jejíž je státním občanem. V průběhu předcházejícího správního řízení žalovaný neshledal, že by byl žalobce ve své vlasti pronásledován ve smyslu § 12 písm. a), ani že by mohl pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Konstatoval, že v době vydání rozhodnutí nemohl zcela vyloučit možnost vážných potíží žalobce v případě návratu do vlasti, které by za určitých okolností mohly splňovat znaky vážné újmy dle § 14a zákona o azylu. Při svém rozhodování žalovaný vycházel z Informace MZV č.j. 107313/2010-LPTP ze dne 7. 6. 2010 a tehdy aktuálních informací ČTK. Z těchto zjistil, že situace v Kyrgyzstánu byla nestabilní. Poslední nepokoje byly zaznamenány v červnu na jihu země, i když se prozatímní vládě podařilo dočasně situaci stabilizovat. Informace ČTK z této oblasti hovořily o nestabilní situaci panující mezi etniky Kyrgyzů a Uzbeků. Žalovaný uzavřel, že v případě návratu žalobce do Kyrgyzstánu nešly vyloučit závažné problémy v souvislosti s událostmi, které gradovaly ozbrojenými srážkami, jejichž dopad na jeho život nebyl správní orgán schopen předvídat. Jinými slovy žalovaný nemohl vyloučit, že by žalobce nebyl po svém návratu do vlasti vystaven nelidskému či ponižujícímu zacházení i přesto, že se sám hlásí ke kyrgyzské národnosti. Na základě těchto skutečností nehodnotil správní orgán situaci v Kyrgyzstánu jako natolik uspokojivou, aby umožňovala bezpečný návrat žalobce do zemi původu.

Dne 7. 10. 2011 podal žalobce žádost o prodloužení mezinárodní ochrany s odůvodněním, že mu i nadále hrozí vážná újma dle § 14a zákona o azylu a že nenastaly důvody pro její odejmutí. Žalobce uvedl, že v případě návratu do Kyrgyzstánu se na základě předchozích sporů obává jednání nepřátelých uzbeckých obyvatel města Oš. Na toto nebezpečí byl ještě v době svého pobytu v zemi původu opakovaně upozorňován svým příbuzenstvem. Podle jeho názoru by případná pomoc od policie byla neúčinná. To zdůvodňuje rozsáhlou mírou korupce policejních a justičních orgánů Kyrgyzstánu. Žalobce poukázal zprávu UNHCR a zprávy ČTK o tom, že dne 10. 6. 2010 došlo k eskalaci občanských násilností ve městě Oš, kde pobýval. Násilnosti se rozšířily i na území provincie Jalalabad. Během několikadenních potyček docházelo k četným incidentům žhářství, rabování a ničení soukromého a státního majetku. Podle zprávy UNHCR potvrdila kyrgyzská vláda celkem 426 obětí. Dalších asi 375 000 lidí bylo nuceno opustit své domovy. Žalobce také zmínil zprávu Human Rights Watch o stavu lidských práv v Kyrgyzstánu za rok 2010, který měl podle ní být z hlediska dodržování lidských práv tím nejhorším rokem od roku 1991, kdy země získala nezávislost. Tento stav je dán zejména dopadem protestů proti bývalému prezidentovi Bakiyevovi a násilím spojeným s etnickými konflikty. I když došlo v zemi k parlamentním volbám, tak zde stále dochází k nezákonnému zadržení a věznění osob. Ze zprávy Human Rights Watch zveřejněné dne 8. 6. 2011 vyplývá, že ze strany kyrgyzských státních orgánů opakovaně dochází k porušování práv osob podezřelých nebo držených ve vazbě či detenci. Taková jednání by měla spočívat ve vydírání, porušování záruk práva na spravedlivý proces, mučení, nelidském a krutém zacházení. Žalobce uvedl, že tyto informace potvrzuje i zpráva speciálního zpravodaje OSN zveřejněná dne 1. 3. 2011.

V pohovoru ke své žádosti o prodloužení doplňkové ochrany dne 31. 10. 2011 žalobce uvedl, že o prodloužení doplňkové ochrany požádal z důvodů, které napsal již ve své žádosti. V případě návratu do Kyrgyzstánu mu dle jeho názoru hrozí nebezpečí. K tomu uvedl, že asi před měsícem hovořil se svojí matkou, která ho upozornila na to, že nebezpečí trvá. Nečekal, že člověk jménem Chasan, který ho pronásledoval, je schopen těchto činů. Bylo mu řečeno, že bratr, který pracuje jako číšník v Kyrgyzstánu byl zadržen policií a předveden k výslechu.

Ptali se ho, zda něco neví o žalobci. Konkrétně se ho měli ptát, kde v současné době je a kam zmizel. Bratrovi navíc vyhrožovali tím, že ho mohou obvinít ze spáchání stejných zločinů.

Žalobce přiznal, že při obraně rodinného domu náhodou vypálil dům Chasana. Z tohoto má nyní největší strach, neboť „Oni“ hledají obětního beránka, aby na něj hodili veškeré zločiny, včetně vražd. Dále uvedl, že pro pracovníky milice je nejdůležitější říct, že zločin byl vyšetřen, že byl nalezen viník, aby získali nové hodnosti. Proto jsou schopni udělat cokoliv. K tomu dodal, že bylo spácháno hodně násilí ze strany policie, a ani jeden soudní proces nebyl nakonec ve prospěch toho, kdo žaloval milici, že spáchala nějaký přečin. Má takovou informaci, že žádné soudní procesy nebyly řádně vedeny. Ví o mnoha případech, kdy byly bez jakéhokoli soudu a bez vyšetřování uvězněny v Kyrgyzstánu mladí lidé. Domnívá se, že v jeho případě by to dopadlo stejně. Mohl by se domů vrátit, ale mohl by být zatčen přímo na letišti a neměl by pak možnost kontaktovat žádného právníka a setkat se s rodinou. Ví o tom, že mladí lidé, kteří jsou zatčeni, byť nejsou vinni, jsou prohlášeni za vinné v případech vražd Uzbeků, i když jen bránili své domy a rodiny. Tento člověk už pak nemá jinou možnost než podlehnout morálnímu nátlaku a podepsat přiznání o spáchání zločinu. Naopak lidé jako Batyrov a další, kteří zločiny spáchali, jsou beztrestní, unikají spravedlnosti, protože mají peníze. Při pohovoru uvedl, že se zajímá o aktuální dění v zemi původu. Je mu známo, že situace se stabilizovala, zklidnila, ale na druhou stranu jsou nějaké konflikty na národnostní úrovni. Media o tomto mlčí, v novinách je vše v pořádku, o žádných problémech informace nejsou, ale podle informací matky dochází k incidentům.

Pro své rozhodnutí si žalovaný obstaral aktuální informace o Kyrgyzstánu obsažené v databázi České tiskové kanceláře, Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č.j. 90077/2011 - LPTP ze dne 18. 1. 2011, Informace Zastupitelského úřadu ČR v Kazachstánu (Astana) č.j. 4346/2010- ASTANA ze dne 2. 11. 2010 a Zprávy MZ USA o situaci v oblasti dodržování lidských práv v Kyrgyzstánu v roce 2010 ze dne 8. 4. 2011.

Jak bylo výše uvedeno po porovnání opatřených podkladů se skutečnostmi uvedenými žalobcem správní orgán dospěl k závěru, že důvody, pro něž byla udělena doplňková ochrana, již neshledal. V odůvodnění citoval z Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č.j. 90077/2011-LPTP ze dne 18. 1. 2011: *„dubnový puč, ozbrojené střety a etnické konflikty si vyžádaly stovky životů. Přestože v Kyrgyzstánu od prosince 2010 zasedá nová vláda, perspektivy tohoto státu zůstávají nejasné. Opozice provedla na jaře několik masových protestů proti tehdejšímu prezidentovi Kurmanbeku Bakijevovi. Prakticky ze všech těchto nových konfliktů viní nová vláda bývalé vedení státu a členy rodiny K. Bakijeva, organizovaný zločin, náboženské extrémisty a blíže neidentifikovatelné „vnější síly“. Pro nový parlament a vládu nebyly sociálně-ekonomické a mezietnické otřesy překážkou uskutečnit experiment a jako první ve střední Asii zavést parlamentní systém vládnutí. Do parlamentu se kvalifikovalo pět stran, přičemž žádná z nich nezískala absolutní většinu hlasů. Do čela koaliční vlády byl jmenován předseda strany SDPK A. Atambaev. V novém roce 2011 musí Kyrgyzstán řešit řadu sociálních a ekonomických problémů, které by mohly být důvodem politické nestability. V roce 2011 se zvýše uvedených důvodů očekávají kádrové změny ve vládě, dokonce je možná i výměna premiéra. Současná vláda čelí ohromnému množství problémů, které by jakákoliv jiná vláda těžce zvládala i v politicky stabilním státě, bez ohledu na kyrgyzská specifika. Není vyloučeno, že parlamentní koalice bude nestabilní, což může vyústit v rozpuštění parlamentu a v nové volby. Není vyloučena řada protestních akcí. Místní a regionální nepokoje už v Kyrgyzstánu mají trvalý charakter. Důvodem nejsou pouze politické motivy, ale také nacionalistické nálady, které snadno mohou vyvést masy do ulic. Vzhledem k mimořádně složité sociální, ekonomické i národnostní situaci roste přitažlivost islámského fundamentalismu. V důsledku zhoršení bezpečnostní situace se v r. 2010 se zvýšila emigrace o*

téměř 10% ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku. Značný byl zejména odchod 40 000 etnických Uzbeků, kteří z důvodu etnických střetů v Oši a Jalalabadu opustili jih Kyrgyzstánu v červnu 2010. Podle vlády tvoří etničtí Kyrgyzové více než 90% z těch kdo opustil zemi z důvodu hledání pracovních příležitostí. Pouze 10% opustilo stát z „jiných důvodů“. Vláda je znepokojena vzrůstající pracovní emigrací. Podle statistických údajů práceschopné obyvatelstvo země čítá 5 milionů. Pokračující emigrační trend by mohl mít negativní vliv na demografickou situaci a vést k seriózním problémům v nadcházejících 10-15 letech. Pohyb přes hranice s Uzbekistánem není z hlediska vízové povinnosti nijak omezen. V případě nepokojů docházelo k uzavírání hraničních přechodů z obou stran. Etničtí Uzbekové z Kyrgyzstánu mohou žádat o mezinárodní ochranu v Uzbekistánu, ale nečinili tak. Pro ně byl důležitější návrat do původního bydliště. Pokud se vedou soudní procesy, existují informace o nedostatcích. Například etničtí Uzbeki nemají obhájce, do zasedacích síní nejsou vpouštěni příbuzní. Pobyt v celách předběžného zadržení je velmi vzdálen humanitárnímu zacházení. V tom lze shledat rozdíly. V případě žadatelů o mezinárodní ochranu nejsou vedeny oficiální statistiky a tisk se vyhýbá diferencovat pronásledované národnosti. Spíše chce vyvolat dojem, že zákony platí pro všechny stejně. Nicméně důvody k zadržení a odsouzení etnických Uzbeků bývají někdy z našeho pohledu malicherné. Např. stačí, že majitel domu, etnický Uzbek, umístil na dveře domu nápis SOS. Byl odsouzen na 4 měsíce vězení. Závěrem lze potvrdit, že žadatelé o mezinárodní ochranu a nelegálně opouštějící zemi, při případném návratu mohou být segregováni podle národnosti, přičemž u uzbecké menšiny v lze očekávat přísnější zacházení, neadekvátní tresty a přísnější vězeňský režim. “

K těmto informacím žalovaný poukázal na vyjádření žalobce, podle něhož vycestování z vlasti nepovažoval za trvalé a po uklidnění situace by se chtěl do Kyrgyzstánu vrátit. K tomu správní orgán uvedl, že již v řízení o mezinárodní ochraně nehodnotil žadatelovu situaci v zemi původu před jeho odchodem jako bezvýchodnou. Zdůraznil, že žalobce je kyrgyzské národnosti a skutečné problémy v zemi měli především etničtí Uzbekové.

K obavám z znepřátelených uzbeckých obyvatel města Oš, žalovaný uvedl, že proti těmto by se zcela jistě mohl ubránit přesídlením v rámci země nebo s pomocí místních orgánů.

Z Informace Zastupitelského úřadu ČR v Kazachstánu (Astana) č.j. 4346/2010-ASTANA ze dne 2. 11. 2010 žalovaný konstatoval, že: „k diskriminaci uzbecké menšiny dochází na jihu země, v okolí města Oš s tím, že jde o snahu obviňovat hlavně Uzbeky z trestných činů během červnových nepokojů, a právě proto jsou Uzbeki soudně stíháni a během procesů jsou zastrášováni stejně tak, jako jejich právní zástupci. Podle slov vysokého komisaře OBSE pro národnostní menšiny K.Voellebeka, se diskriminace etnických Uzbeků v Kyrgyzstánu nikterak nezlepšila. Panuje obava, že vnitřní etnické nepokoje mohou vést k nekontrolovatelnému růstu nacionalismu. Nadále pokračuje ruská snaha se vměšovat do vnitřních záležitostí Kyrgyzstánu (nejen financování stran).“ Podle žalovaného nelze tvrdit, že by se právě žalobce jako etnický Kyrgyz měl oprávněně obávat následků eskalace takového konfliktu. Odkázal na jeho slova, podle nichž již před svým odjezdem z vlasti nějaký čas pobýval v Biškeku na severu země, tedy v oblasti, které se etnické nepokoje nedotkly. Tehdy žalobce potvrdil, že v tomto městě neměl žádné problémy se svým pobytem.

K problémům, které měl bratr s milicí a se studiem na univerzitě žalovaný uvedl, že šlo pouze o úvahu žalobce o tom, že by na bratra mohla taková situace „vrhnout špatné světlo.“ Má také za to, že žalobce nadneseně hovořil o tom, že bratra málem vyhodili z univerzity. Připomněl, že žalobcovy sestry žijí bez problémů a žadatelovi rodiče dokonce obdrželi státní sociální pomoc k zajištění svých potřeb a minimalizaci následků etnických nepokojů ve městě Oš. Podle žalovaného lze předpokládat, že pokud by se chtěl někdo mstít za minulá příkoří, jistě by nezůstala před následky ochráněna ani rodina žalobce. Navíc sám uvedl, že takové úvahy má pouze na základě zprostředkovaných zpráv od svého bratra a internetových

informací o obecné situaci v Kyrgyzstánu. Konkrétní údaje o aktuálnosti svých obav však kromě svých tvrzení nebyl schopen předložit. Žalovaný konstatoval, že žalobcova vyjádření jsou založena pouze na úvahách o možných důsledcích jeho údajného jednání v místě bydliště před svým odchodem. Proto nepovažuje jeho tvrzení za podložená. Připomněl, že žalobce sám uvedl, že podle informací, které má, se situace v místě bydliště stabilizovala, zklidnila, na druhou stranu jsou nějaké konflikty na národnostní úrovni.

Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí také poukázal na skutečnost, že žalobce se netajil kriminální činností vůči obyvatelům v jeho sousedství (vypálení domu uzbekým občanům města Oš) a že to mělo být aktem msty za jejich předcházející činy. K tomu uvedl, že není v jeho pravomoci posuzovat otázku, zda žalobce spáchal v zemi svého původu trestné činy, za něž by mohl být souzen a odsouzen. K takovému posouzení jsou v každém suverénním státu oprávněny pouze a jen kompetentní orgány činné v trestním řízení, které k této činnosti disponují, na rozdíl od správního orgánu, dostatečnými právními prostředky a zejména zákonem danou pravomocí. V této souvislosti také zmínil účel řízení o mezinárodní ochraně, kterým není rozhodnout, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany bude vydán či nikoliv do země své státní příslušnosti, aby tam čelil trestnímu stíhání případně tam vykonal jemu uložený trest odnětí svobody, a to přestože jeho rozhodnutí o udělení některé z forem mezinárodní ochrany může tento proces přerušit, respektive zcela zastavit. Zdůraznil, že jeho úkolem je zjistit, zda z žadatelových výpovědí, jím doložených skutečností a dalších informací, které si za účelem zjištění skutečného stavu věci správní orgán sám obstará, nevyplývá možné ohrožení nezávislosti trestního stíhání nebo výkonu trestu z důvodu žadatelova politického přesvědčení, rasy, pohlaví, národnosti, náboženského přesvědčení či příslušnosti ke specifické skupině, tj. důvodů ve smyslu Úmluvy oprávním postavení uprchlíků z r. 1951 a Protokolu k ní z roku 1967. V rámci posuzování existence důvodů pro udělení doplňkové ochrany správní orgán také hodnotí skutečnost, zda by návrat žadatele o mezinárodní ochranu mu nemohl způsobit vážnou újmu, spočívající zejména v ohrožení jeho osoby mučením, nelidským či ponižujícím zacházením či trestem.

Žalovaný v závěru odůvodnění vyslovil přesvědčení, že i když je parlamentní demokracie v Kyrgyzstánu mladá a křehká, přesto v zemi je nastolena a dává záruku především stabilizace poměrů a dodržování zákonů. O tom je přesvědčen především na základě přiložených informací ČTK, které nenasvědčují tomu, že by měli být na základě probíhajících vyšetřování a soudních procesů trestání Kyrgyzové. Přísnost těchto kroků je selektivní a týká se především uzbeké menšiny.

Žalovaný dále zopakoval, že sám žalobce prohlásil, že svoji vlast opustil pouze dočasně do doby, než se tam situace uklidní, což výše uvedené informace potvrzují. Navíc dodal, že nelze ochraňovat občany Kyrgyzstánu, kteří se ve své zemi dopustili trestné činnosti a měli by být za to vyšetřováni a případně spravedlivě potrestáni. Po posouzení žadatelových výpovědí nedospěl správní orgán k závěru, že by žadateli byl v Kyrgyzstánu uložen trest smrti či mu vykonání tohoto trestu hrozí. Žalobci podle žalovaného také nehrozí vážná újma z důvodu svévolného násilí, které by mohlo vyplývat z mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Správní orgán na základě skutečností sdělených žadatelem a posouzení obecně známých informací o zemi původu ani neshledal, že by vycestování dotyčného bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 53a zákona o azylu Ministerstvo udělí osobě požívající doplňkové ochrany oprávnění k pobytu na území na dobu, po kterou jí hrozí vážná újma podle § 14a, nejméně však na 1 rok, a na tuto dobu jí vydá průkaz oprávnění k pobytu, jehož náležitosti stanoví § 60a. Trvají-li důvody, pro něž byla doplňková ochrana udělena, nebo nenastanou-li důvody uvedené v § 17a, tuto dobu ministerstvo na žádost osoby požívající doplňkové ochrany podanou nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na niž jí je doplňková ochrana udělena, i

opakovaně prodlouží, vždy nejméně o 1 rok; současně se prodlouží doba platnosti průkazu oprávnění k pobytu osoby požívající doplňkové ochrany. Nerozhodne-li ministerstvo o žádosti v době platnosti oprávnění k pobytu na území, prodlužuje se udělené oprávnění k pobytu na území do dne nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva o žádosti. Pokud podání žádosti ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli cizince nezávislé, je oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů.

Podle § 17a tohoto zákon odejmout doplňkovou ochranu lze jen z těchto důvodů:

- a) okolnosti, které vedly k udělení doplňkové ochrany, zanikly nebo se změnily do té míry, že již doplňkové ochrany není zapotřebí,
- b) osoba požívající doplňkové ochrany měla být nebo je vyloučena z možnosti doplňkovou ochranu udělit z důvodů uvedených v § 15a, nebo
- c) nesprávné uvedení nebo opomenutí určitých skutečností, včetně použití padělaných či pozměněných dokumentů, bylo rozhodující pro udělení doplňkové ochrany.

V daném případě žalovaný odůvodnil neprodloužení doplňkové ochrany ustanovením § 17a písm. a) zákona o azylu, kde je obsažen důvod odnětí, který je nezávislý na jednání osoby požívající doplňkové ochrany, neboť se odvíjí od změny situace v zemi původu. Za typickou změnu situace v zemi původu je považováno například svržení diktátorského režimu a nastolení demokraticky zvolené vlády nebo porážení režimu. V odst. druhém ustanovení § 17a tohoto zákona je stanoveno, že ministerstvo je povinno přihlédnout k tomu, zda změna okolností je tak významná a trvalé povahy, že osobě mající nárok na doplňkovou ochranu již nehrozí nebezpečí, že utrpí vážnou újmu. To znamená, že ne každá změna poměrů v zemi původu je důvodem pro odnětí poskytnuté doplňkové ochrany. Podstatné je, že tato změna je významná a trvalé povahy.

Je třeba také konstatovat, že řízení o žádosti o prodloužení doplňkové ochrany, která by jinak zanikla uplynutím doby, pro kterou byla udělena, je svým způsobem řízením o opětovném udělení doplňkové ochrany. Doplňkovou ochranu je možné přiznat žadateli o azyl i v případě, kdy nesplňuje důvody pro udělení azylu, existuje-li důvodná obava, že by mu po návratu do vlasti hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy (uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky). Povinností správního orgánu i soudu je zabývat se možnou existencí těchto důvodů v případě jakéhokoli procesního režimu rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu (k tomu viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2009, č. j. 1 Azs 96/2006 - 80, dostupný z <http://www.nssoud.cz>); současně platí, že „okolnosti stanovené jako překážky vycestování v § 91 zákona o azylu (nyní doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu), nejsou totožné s důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona téhož zákona; správní orgán i soud se jimi proto zabývají samostatně.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2006, č. j. 5 Azs 7/2003 - 60, dostupný na <http://www.nssoud.cz>).

Důvody pro udělení doplňkové ochrany žalobce spatřuje v možném trestním stíhání a uvěznění za údajné vraždy Uzbeků v Oši. Obává se toho, že bude vystaven týrání nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení ze strany policistů, na které by mohl vyvíjet tlak Chasan, kterému poškodil dům vhozením zápalné láhve, jako mstu za předchozí příkoří. Byl informován bratrem o tom, že se na něj milice ptala.

Soud připomíná, že vyhodnocení nebezpečí vážné újmy představuje aplikaci typického neurčitého právního pojmu a jeho naplnění závisí vždy na úvaze správního orgánu, který vychází kazuisticky ze skutkových okolností konkrétního případu, z informací o zemi původu žadatele, jak bylo podstatné i v nyní projednávané věci a dále především z věrohodnosti tvrzení předložených žadatelem o udělení mezinárodní ochrany. Je nepochybné, že intenzita nebezpečí vážné újmy musí vykazovat určitou úroveň. To platí i o riziku, že k této vážné újmě dojde (obdobně viz rozsudky ze dne 14. 1. 2009, č. j. 9 Azs 69/2008 - 79, či ze dne 19. 3. 2008, č. j. 9 Azs 175/2007 - 49, oba dostupné z <http://www.nssoud.cz>). Touto potřebnou mírou intenzity nebezpečí vážné újmy se zabýval Evropský soud pro lidská práva, a sice v rozsudku ze dne 30. 10. 1991 ve věci Vilvarajah a další proti Spojenému království, stížnosti č. 13163/87, 13164/87, 13165/87, 13447/87, 13448/87, a v rozsudku ze dne 25. 3. 1993, ve věci Costello Roberts proti Spojenému království, stížnost č. 13134/87. Podle prvního z citovaných rozsudků pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který stanoví zákaz mučení a nelidského či ponižujícího trestání nebo zacházení [srov. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu]. Podle posléze citovaného rozsudku, aby bylo možné pokládat trest za ponižující a aplikovat na něj čl. 3 citované úmluvy, musí ponížení a pokoření, které tento trest provádějí, dosáhnout mimořádné úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu.

Správní orgán se zabýval tím, zda žalobce v případě návrhu do vlasti hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy a dospěl k závěru, že nikoli. Tento závěr odpovídá judikaturou dovozenému standardu důkazního břemene. V této souvislosti soud připomíná, že Nejvyšší správní soud již v minulosti akceptoval test reálného nebezpečí pro zkoumání důvodnosti obav, že cizinec utrpí vážnou újmu. V rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82 (dostupném z <http://www.nssoud.cz>) konstatoval, že „*povinnost nevystavit žadatele o azyl mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu (...) je dána, pokud hrozí „reálné nebezpečí“, že bude takovému zacházení vystaven.*“ V odůvodnění tohoto rozsudku Nejvyšší správní soud své úvahy rozvedl v tomto směru, že „reálným nebezpečím“ (srov. rovněž § 14a odst. 1 zákona o azylu, jež užívá ve stejném významu slovní spojení „skutečné nebezpečí“) nutno rozumět, **že ve významném procentu případů obdobných situací stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho**“. Žalovaný podle názoru soudu se otázkou hrozícího nebezpečí, kterému by byl žalobce v případě jeho návratu vystaven, zabýval, když v odůvodnění rozhodnutí zdůraznil, že problémy, které žalobce líčil s vykonstruovanými případy měli především etničtí Uzbekové. Tato skutečnost je potvrzena Informací Zastupitelského úřadu ČR v Kazachstánu (Astana) č.j. 4346/2010- ASTANA ze dne 2. 11. 2010, z níž vyplývá, že dochází k diskriminaci uzbecké menšiny a že jsou viditelné snahy obviňovat hlavně Uzbeky z trestných činů během červnových nepokojů. Především Uzbeki jsou soudně stíháni a během procesů jsou zastrášováni stejně tak, jako jejich právní zástupci. Žalobce je etnický Kyrgyz, a proto nelze vyčítat žalovanému, že na podkladě těchto informací dospěl k závěru, že jeho obavy nejsou oprávněné. Svůj závěr v tomto směru odůvodnil žalovaný správně a úplně s ohledem na všechna tvrzení žalobce během správního řízení a po porovnání s podklady, s nimiž byl žalobce seznámen.

K nedostatečnému zjištění skutkového stavu věci a k použitým informacím o zemi původu soud zmiňuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, v němž uvedl, že „*při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1)*

relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné (srov. kritéria pro nakládání s informacemi o zemích původu v azylovém řízení, in: GYULAI, G.: Country Information in Asylum Procedures: Quality as a Legal Requirement in EU, Budapest, 2007“. Podle názoru soudu podklady, které si správní orgán opatřil splňují požadovaná kritéria.

Zároveň soud považuje za postačující úvahy žalovaného o tom, že nové podklady správního rozhodnutí (zprávy o zemi původu) mu umožnily opačné rozhodnutí ve věci, tedy poskytují dostatečný podklad pro posouzení toho, zda okolnosti, které vedly k udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu, se změnilly do té míry, že již příslušné ochrany není třeba. Jak bylo výše uvedeno žalobci byla v předchozím řízení udělena doplňková ochrana s odůvodněním, že prozatímní vládě se sice podařilo dočasně situaci stabilizovat, ale Informace ČTK z této oblasti hovořily o nestabilní situaci panující mezi etniky Kyrgyzů a Uzbeků. Žalovaný uzavřel, že v případě návratu žalobce do Kyrgyzstánu nešly vyloučit závažné problémy v souvislosti s událostmi, které gradovaly ozbrojenými srážkami, jejichž dopad na jeho život nebyl správní orgán schopen předvídat. Podle názoru soudu nové informace o zemi původu jsou dostačujícím podkladem pro závěr o tom, že již není třeba pochybovat o tom, že by mu v případě návratu do země původu hrozilo nebezpečí, před kterým poskytuje ochranu zákon o azylu. Žalobcem předložený důkaz o tom, že jeho bratr byl vyslýchán na policii, kde viděl fotografii žalobce, což má svědčit o tom, že po něm je vyhlášeno pátrání, nemá vliv na správnost rozhodnutí. Vzhledem k uvedenému soud žalobu dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému správnímu orgánu náklady řízení před soudem nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 14. srpna 2012

**JUDr. Miroslava Hrehorová v.r.
samosoudkyně**

Za správnost vyhotovení:
Ivana Viterová